

ASIA

Joukkoliikenteen palvelutason vahvistaminen Varsinais-Suomen ELY -keskuksen toimivalta-alueelle

RATKAISU

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY –keskus) vahvistaa joukkoliikennelain (869/2009) 4 §:ssä tarkoitetun tavoitteellisen palvelutason liitteen 1 karttakuvien ja liiteluettelossa 3-9 mainittujen alueellisten raporttien mukaisesti.

Päätös tulee voimaan 1.1.2012 ja se on voimassa 31.12.2016 saakka. Päätöstä voidaan tarkistaa ennen voimassaoloajan päättymistä, jos toimintaympäristössä tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Päätöksellä vahvistettava tavoitteellinen palvelutaso suuntaa ELY -keskuksen ja kuntien toimia joukkoliikenteen järjestämisessä ja hankinnassa. Tavoitteellinen palvelutaso ei kuitenkaan luo millekään taholle subjektiivista oikeutta sen mukaisten joukkoliikennepalveluiden saamiseen.

VALMISTELU

ELY-keskus käynnisti toimialueellaan Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa yhdessä kuntien kanssa uuden joukkoliikennelain tultua 3.12.2009 voimaan alueellisia palvelutason määrittelyhankkeita. Palvelutason määrittelytyötä on tehty vuosina 2010 ja 2011 kuudessa alueellisessa joukkoliikennetyöryhmässä ja niiden alaisissa projektiryhmissä. Lisäksi on pidetty alueellisia tilaisuuksia niiden kuntien kanssa, jotka eivät ole olleet mukana seudullisissa hankkeissa. Valmistelutyötä on tehty alueittain seuraavasti:

Varsinais-Suomi

Turun seudun ja ympäristön 14 kunnan alueella (Varsinais-Suomen ELY-keskus vahvistanut palvelutason erillisellä päätöksellä),
Loimaan seudulla 7 kunnan alueella,
Vakka-Suomessa 6 kunnan alueella,
Salossa (selvityksessä myös seudullinen tarkastelu) ja
Turunmaan alueella, kahden kunnan henkilöliikenneselvitys, sisältää palvelutasotarkastelun.

Satakunta

Porin seudulla 5 kunnan alueella ja
Rauman seudulla 2 kunnan alueella.
Pohjois-Satakunnassa ja Pyhäjärvisseudulla pidettiin kuntien kanssa palvelutason määrittelyä koskevat erilliset kokoukset.

20.12.2011

Aluehankkeiden raportit ovat päätöksen liitteinä ja ne sisältävät tarkemman alueellisen palvelutasotarkastelun.

Joukkoliikennelakiin kirjatuista toimivaltaisista viranomaisista Turun, Porin, Rauman ja Salon kaupungit vastaavat kaupungin sisäisen liikenteen ja ELY-keskus kuntarajat ylittävän liikenteen palvelutason määrittämisestä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimivalta-alueelle on päätetty muodostaa kaksi uutta joukkoliikenneviranomaista. Vuoden 2012 alusta Turun kaupunki yhdessä Kaarinan, Naantalien ja Raision kaupunkien sekä Liedon ja Ruskon kuntien kanssa muodostavat toimivaltaisen viranomaisen. Vuoden 2012 heinäkuun alusta Porin kaupunki yhdessä Harjavallan, Kokemäen ja Ulvilan kaupunkien sekä Nakkilan kunnan kanssa muodostavat toimivaltaisen viranomaisen. Uudet seudulliset viranomaiset vastaavat jatkossa toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason määrittämisestä.

Palvelutason määrittelytyötä on tehty joukkoliikennetyöryhmissä ja niiden alaisissa projektityöryhmissä sekä suuremmilla kaupunkiseuduilla liikennesuunnittain pienpalavereissa. Työtä ohjanneissa projektityöryhmissä on ollut edustettuina mm. alueen kunnat, toimivaltaiset viranomaiset sekä maakuntien liitot. Liikenteenharjoittajien ja muiden sidosryhmien näkemyksiä on pyydetty erikseen. Lisäksi palvelutason puutteita ja parantamiskohteita on kartoitettu asukkaille suunnatuilla kyselyillä. Porin ja Turun seudun raporteista on luonnosvaiheessa pyydetty joukkoliikennetyöryhmissä edustettuina olevien tahojen ja liikenteenharjoittajien lausunnot. Alueelliset palvelutasomääritystyöt on käsitelty myös kaikissa toimivalta-alueen seudullisissa joukkoliikennetyöryhmissä.

Palvelutason määrittelyä varten on selvitetty joukkoliikenteen nykytila sekä väestön ja palvelupisteiden sijoittuminen olemassa olevista rekistereistä ja tilastoista. Liikenteen kysyntää arvioitaessa on otettu huomioon eri väestöryhmien tarpeet. Työmatkojen suuntautumista ja määrää on arvioitu työssäkäyntitilastoista ja opiskelumatkoja vastaavasti toisen asteen opiskelumatkojen matkatilastoista. Asointimatkojen suuntautumista on arvioitu palvelupisteiden ja väestön sijoittumisen kautta ja koululaisliikenteen päävirrat on selvitetty kuntien avulla.

Alueellisten palvelutasomääritysten pohjalta on ELY-keskuksessa tehty kartalle yhteenvedot sekä liikenteen nykytilasta että tavoitteellisesta palvelutasosta (liite 1). Esityksessä on huomioitu myös valtakunnallinen kaukoliikenteen palvelutasoraportti niiltä osin kun se koskee toimialueen sisäistä liikennettä.

Palvelutasoluokat on asetettu määrällisten ja laadullisten palvelutasotekijöiden perusteella hyödyntäen Liikenneviraston johdolla valmisteltua valtakunnallista suositusta.

Määrittelytyöhön on sisällytetty myös arviot tavoitteellisen palvelutason kustannusvaikutuksista verrattuna nykytasoon. Peruspalvelutason toteuttaminen toimivalta-alueella edellyttäisi n. 0.75 miljoonan euron lisärahoitusta nykytilanteeseen verrattuna. Lisämäärärahan tarve on arvioitu Liikenneviraston julkaisussa 27/2010, "Joukkoliikenteen määrärahan käyttötarve ja kohdentaminen". Esimerkiksi 30 km pitkällä yhteysvälillä arkipäivinä ajettava vuoropari maksaa vuodessa noin 30.000 euroa (2€/km).

ELY-keskuksen määrittämä tavoitteellinen palvelutaso noudattaa pikavuoroliikenteen osalta LVM:n raportissa (30/2011) "Kaukoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso Suomessa" asetettuja tavoitteita. Keskeisimmät toimivalta-alueen pikavuoroyhteydet on raportissa asetettu toiseksi korkeimmalle tasolle, mikä nostaa usealla yhteysvälillä palvelutasotavoitetta keskitasosta houkuttelevaan tasoon. Kaukoliikenteen palvelutasoraportissa todetaan, että

20.12.2011

tavoitteellisen palvelutason odotetaan täyttyvän kaupallisen liikenteen palveluilla. Tästä joh-
tuen tason nosto ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta.

PERUSTELUT

Alueellisissa työryhmissä laaditut palvelutason määrittelytyöt ja niiden pohjalta tehty tämä päätös vastaa alueen tarpeita. Määrittely on tehty yhteistyössä kuntien, muiden toimivaltaisten viranomaisten sekä maakuntien liiton ja muiden toimijoiden kanssa. Eri väestöryhmien jokapäiväiset liikkumistarpeet on otettu huomioon tilastoaineiston, yhteistyön, vuoro-vaikutuksen ja lausuntomenettelyn kautta.

Tavoitteellinen palvelutaso tekee toteutuessaan mahdolliseksi joukkoliikenteen käytön lisääntymisen kaupunkiseudulla. Joukkoliikenteen käytön lisääntyminen torjuu maankäytön hajautumiskehitystä, vähentää väylien ruuhkautumista ja edistää ilmastomuutoksen hillintää.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET JA MUU OHJEISTUS

Joukkoliikennelaki (869/2009)

Hallintolaki (434/2003)

Liikenneviraston ohjeet 7/2010 "Ohje joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyyn" ja 15/2011 "Alueellisen joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyssä käytettävät kriteerit, Liikenneviraston suositus"

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoit-
tus on liitteenä.

Turussa 20.12.2011

Hanna Lindholm
Suunnittelupäällikkö

Pertti Postinen
Joukkoliikenneasiantuntija

20.12.2011

LIITTEET

- Liite 1 Yhteenveto joukkoliikenteen palvelutason nykytilasta ja tavoitetilasta Varsinais-Suomen ELY -keskuksen alueella
- Liite 2 Palvelutasoluokat ja luokkien kriteerit
- Liite 3 Turun seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittely. Osa 1 Nykytilan kuvaus ja analyysi. Osa 2 Turun seudun palvelutasomäärittely.
- Liite 4 Kemiönsaaren kunnan ja Länsi-Turunmaan kaupungin henkilöliikenneselvitys. Joukkoliikenteen palvelutaso 2010-2014.
- Liite 5 Loimaan seutukunnan joukkoliikennesuunnitelma
- Liite 6 Salon joukkoliikenteen palvelutasosuunnitelma 2012-2017
- Liite 7 Vakka-Suomen joukkoliikenteen palvelutasomäärittely 2011
- Liite 8 Rauman ja Eurajoen joukkoliikenteen palvelutasomäärittely 2011
- Liite 9 Porin seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittely 2012-2016
- Liite 10 Kaukoliikenteen tavoitteellinen palvelutaso Suomessa, LVM:n julkaisu 30/2011
- Liite 11 Valitusosoitus